Ao. 1808. No. 61.

OMMELANDER COURANT.

VRYDAG DEN 29 JULY.

RUSLAND.

PETERSBURG *den 4 July.* De byzonderheden, op den 7 Juny (o. st.), by de landing der Zweden, in Finnland voorgevallen (*waarvan wy, in onze vorige, reeds een en ander hebben medegedeelt*), worden door de Hof-courant in de volgende bewoordingen vermeld:

Op den 7 Juny ll., verschenen, ten 6 uren 's avonds, vyandelyke vaartuigen, met volkomen gunstigen wind, achter het Eiland, en kwamen in een oogenblik by het landgoed Twerlemo, 12 werften ten zuiden van Abo, aan land. Dit werd door den vyand zoo snel uitgevoerd, dat de, op de post staande Kosakken zich haauwelyks redden konden, om in de Stad de tyding daarvan te brengen.

De patrouilles vonden den vyand reeds in groote sterkte aan den oever, die op eene smalle, door een dik woud, niet ver van de kusten voortloopenden weg, op welken het onmogelyk scheen met voertuigen voorttekomen, met de uiterste snelheid, en geforceerde marsch, op Abo aanrukte. De overste Wadkowski, met detachering der [illegible] Batallions zich verschoolen, en eene ontmoeting den vyand te gemoet, met welken hy, ten 9 uren, aanving te schermutselen.

De Luitenant Generaal Baggehufwudt, die op de strydplaats gekomen was, en zag, dat de vyandelyke magt de onze dermaten overtrof, liet nog drie Compagnien van het Liebausche Regiment, met een kanon van het park, en een Eskadron Husaren, tot ondersteuning, aanrukken; 15 Kanonneerbooten werden in Zee gelaten, met bevel om, ongeacht den omweg van 30 werften, op het punt, waar de vyand geland was, eenen aanval te doen.

Niettegenstaande de poglingen der schertschutters van het Liebausche Regiment, en de dapperheid, met welke zy, by herhaling, den zich alom in het bosch uitbreidenden vyand, ophielden, waren onze troepen nogthans genoodzaakt, zich van stap tot stap naar den grooten landweg te retireren.

Omtrent dezen tyd vernamen wy door een gevangenen, en door getrouwe Inwoners, dat de vyandelyke landings-troepen, onder bevel des Generaals Vegesack, uit 20 man Garde te Paard, 1000 man Garde-Infanterie, met 6 stukken, 3000 man in Uniform gekleede Stockholmsche Burgers, 3000 man der beste Alandsche Schertschutters bestonden, zy waren, op bevel des Konings, [illegible] kanonneerbooten en eene menigte verdekte Schuiten, en andere tot transport van troepen geschikte vaartuigen, aangekomen, om de Stad Abo, het mogt kosten wat het wilde, te heroveren. Tot verzekering van achteren, hadden zy een sterk eskader Roeivaartuigen, met eenige Galeijen tot reserve achtergelaten.

Ten gevolge van dit bericht, gaf de Opperbevelhebber aan [illegible] Baggehufwudt bevel, zich met 6 Compagnien van het Regiment van Brest, en een Eskadron van de Finnlandsche Dragonders, hetwelk onder het bevel van den Generaal Majoor Borosdin, van Pori aangekomen was, te versterken, en den vyand op nieuw te attaqueren, ten einde door onze magt op verborgene plaatsen te maskeren, den vyand op zyn heftig voortdringen tegen te houden, en tyd te winnen, om de aankomst onzer overige troepen te kunnen afwachten.

Tot roem onzer wapenen, tot eere der gezamenlyke troepen en tot algemeene bewondering, gaf het eerste Detachement, onaangezien deszelfs geringe sterkte, den moed en de onverschrokkenheid niet in het geringste verloren, en de vyand kon, 3 uren, lang welken het treffen reeds geduurd had, niet eene schrede voorwaarts geraken. Ondertusschen waren de tot ondersteuning bestemde Detachementen, met de grootste snelheid, waardoor zy zich volkomen onderscheiden hadden, aangekomen, en hadden het getal der reserve versterkt.

De toen retireerende vyand had, onaangezien het aanhoudend vuur uit het geschut, het gansche bosch de bergen en rotsen met scherpschutters bezet: zyne hoofd-kolommen en de batteryen deed hy niet ver van den oever, achter twee landgoederen, post vatten; waar door hy alle zyne bewegingen verbergde, en zyne stelling schier onverwinbaar maakte.

De Luitenant-Generaal Baggehufwudt gaf aan den Oversten Tschebloken bevel, met een gedeelte zyns regiments, den vyand onverwyld met de bajonet aan te tasten; te gelyker tyd vermeerderde hy de scherpschutters, en liet op alle punten, met verdubbeld vuur, op den vyand aandringen. Aan de Artillerie-Officieren gaf hy bevel, om een landgoed, hetwelk de Zweedsche troepen tot eene hoofd-verzamelplaats diende, met gloeijende kogels in brand te schieten. Dit alles werd, met het best gevolg, ten uitvoer gebragt, zoo dat de vyand op alle punten overhoop geworpen, uit alle hinderlagen verdreven, en tot aan het verblyf vervolgd werd, welk hy aan de kusten, dadelyk by zyne aankomst had aangelegd. Niettegenstaande het vyandlyk artillerie-vuur en de medewerking der kanonneerbooten, uit het geschut van groot kaliber, tot dekking der flanken, werd de vyand, na den heftigsten wederstand, gedwongen, ook deze versterkte posities te verlaten, en zich op de vaartuigen te redden. By deze gelegenheid begon de slag, van beide zyden, op nieuw, met groote wanhoopvolle wyfeling. Tweemaal zette de vyand op nieuw van de vaartuigen troepen aan land, en legde zich achter de wal, en tweemaal werd hy overhoop geworpen en overwonnen. Eindelyk echter, toen, door eenige weigerstroffen schoten, een vaartuig met volk in den grond geboord was, een ander sterk doorschoten, en men zich naar het eiland begeven had, tot redding des volks, verliet de vyand, den 15den, ten 2 uren nademiddag, volkomen de kusten, doch onverhield echter van de vaartuigen, uit 22 en 30 ponds stukken, eene sterke kanonnade.

De versterkte het, door den vyand aangelegd kwartier, ons geschut tot dekking, en de vyandelyke kanonnade hield tot 6 uren 's avonds aan, op welken tyd, nog een vyandelyken toor in den grond geboord werd. De Zweden, die alles zagen inslukken, staken in zee en vereenigden zich met de reserve, die, in den nacht, nog een poging op het eiland Rehnholm, van de tegenovergestelde zyde onzer batterye, ondernam; dan, door de beweging onzer kanonneerbo-

ten, werd ook deze onderneming verydeld, waarop dan ook de gansche vyandelyke vloot naar land afvoer.

In dezen heviger en uitere hardnekkigen slag, die 18 uren onafgebroken geduurd heeft, zyn van onzen kant aan Officieren gebleven: van het Liebausche Muskettier-regiment, de Kapitein Sytinskoi, en de Regiments Adjudant, Luitenant Alexejew; terwyl zien zoo Kapiteins als Luitenants, gekwetst werden. Van minderen rang hebben wy, zoo dooden als gekwetsten, 300 man verloren.

De vyand heeft aan dooden en gekwetsten ongeveer 1000 man verloren, waaronder, volgens zeggen der gevangenen, zich verscheiden Officiers en een Generaal bevinden. Wy hebben er mede 70 man gevangen genomen.

De troepen van Z. M. hebben door hare uitstekende dapperheid en moed nieuwen roem verworven. De wensch, om zich met den vyand te meten, was zoo sterk, dat eenige Regimenten, onaangezien hunnen verren marsch, dadelyk by de komst te Abo, zonder eerst de geringste rust te willen genieten, naar de strydplaats vlogen. De krygstucht en de naauwkeurige volvoering der bevelen, zyn in alle deelen oplettend gadegeslagen geworden. Alle de niet zwaar gekwetste Heeren Staf- en Opper-Officieren, zoo ook de gemeenen, zoo met als zonder verband, bleven op hunne posten. Vele zwaar gekwetste gemeenen verzochten, na het verband, dat men hen op de slag plaats laten mogt, om zich aan den vyand te wreken; de overige, die uit hoofde hunner zware wonden niet meer stryden konden, namen steeds alle hunne wapenen mede. De geneeskundigen zyn steeds by de troepen tegenwoordig geweest, hebben in het hevig vuur aan de gekwetsten bystand verleend, en roemryk hunnen pligt vervuld; van 's gelyken leverde de Burgerlyke overheid, met de uiterste activiteit, geschikte rytuigen, om de geblesseerden te kunnen wegvoeren.

Toen de slag op het hevigste was, morgens ten 8 uren, kwam van den Generaal Majoor Tutschkow het bericht in, dat de vyand ook den 16den by het Dorp Jugo geland was. Op deze tydingen werd het detachement, welks verzamelplaats Hiörno was, aan de troepen tot versterking toegezonden, welke by Enanees stonden. Doch ook aldaar had de vyand, in zyne onderneming, geen beter geluk. Twee vyandelyke Fregatten waren naby den oever gekomen, en hadden op groote Scheepsbooten troepen aan land gezet. Doch het vuur der alom op de kusten geplaatste jagers verydelde dit voornemen, en na eenige pogingen koos de vyand wederom zee.

DENEMARKEN.

KOPPENHAGE *den 16 July.* Eerlyk met de tydng van het wegzeilen der Engelsche Transport-Vloot van Gothenburg, (*in onze vorige gemeld*), heeft zich het gerucht verspreid, dat de Koning van Zweeden in onmin was geraakt met het Britsch Ministerie, en de Generaal Moore op zyne verdere Reize arresteerde, vermits deszelfs Hof de verpligtingen, die het verwacht had, by het gesloten Traktaat aangegaan, niet vervuld had. Ook heeft men uit de Engelschen, aan eenige onzer, terug gekomen Krygsgevangenen trouden te kennen hebben gegeven, dat de Engelsche Expeditie bezwaarlyk tegen Seeland kan bestemd zyn, alzo Lord Cathcart, die voorleden Jaar de Expeditie, heeft gecommandeerd, deswegens door het Britsch Ministerie ondervraagd zynde, had verklaard, dat, indien hy by het landen by Webeck tegenstand had ontmoet, hy zeer ligt 10 à 12000 man zou verloren hebben.

Eergister kwamen van Elzeneur, zonder van den Vyand vervolgt te worden, 11 Prys-Schepen alhier aan, waar onder 8 Americaanen. Het onlangs te Elzeneur opgebragt Americaansch Schip, door een onzer Kapers genomen, was wel is waar ledig van Koopgoederen, maar men heeft zeer aanzienlyke sommen gelds aan boord gevonden.

DUITSCHLAND.

WEENEN *den 18 July.* De Kooplieden van deze Hoofdstad hebben, zoodra het Edict tot de daarstelling eener Nationale Wapening in het licht verscheen, zich bezig gehouden met het formeren van een Corps, geheel te samen gesteld uit Kooplieden, en het welk zich geheel op zyn eigen kosten zal wapenen en uitrusten.

Z. M. heeft met de grootste welwillendheid dit voorstel aangenomen, en heeft een eigenhandig Briefje geschreven, waar in Hoogstdezelve, onder anderen, meldt, dat hy zeer vertederd is geweest door de gehechtheid en de geestdrift, welke de Kooplieden voor zyn persoon en belangens koesterden; dat Hare Majesteit de Keizerin reeds bezig was, om eigenhandig een Vaandel voor hun te borduren, en dat hun Corps het derde Battaillon zal uitmaken der Stadelyke Militie van Neder-Oostenryk.

NEURENBERG *den 16 July.* Den 3 dezer, was een dag vol schrik voor Kappel, onder Rodek; een Bliksemslag trof drie Menschen, in eene Familie, benevens nog een Kind, den gehoopten troost zyner Ouderen. In de Herberg de Os, werd namelyk het 8 jarige Meisje, van den Koopman Joseph Demuth, met name Johanna, de Smit Peter Hockinger, zyne Schoonmoeder Magdalena Berger en haar Nichtje Mariana, door het onweder doodgeslagen. Alle middelen, om deze Menschen weder bytebrengen, waren vergeefs, echter werd de brand van het Huis nog gelukkig belet.

Van de NEDER-ELVE *den 19 July.* Eergister zyn er drie Personen, die overtuigd waren van in het geheim voor den Vyand te hebben geworven, voor de stad Hamburg gefusilleerd.

FRANKRYK.

BAJONNE *den 16 July.* Heden ontvangen wy alhier de tyding van de aankomst van zyne Katholyke Majesteit te Burgos, alwaar Hoogstdezelve met alle de betuigingen eener opregte vreugde is ontvangen geworden. Het was op den 14den dat de Koning aldaar is gearriveerd. De Regering en eene menigte inwoners waren Z. M. te gemoet gegaan.

Wy hebben altoos nog het gelnk, Hunne Keiz. en Koninkl. Majesteiten in ons midden te zien. Men zeide, eenige dagen geleden, dat de Keizer zich voorstelde, om met den eersten, alle de westelyke kusten van Hoogstdeszelfs Ryk te bezoeken; maar wy zien nog geene toebereidselen tot Hoogstdeszelfs vertrek.

('t *Vervolg op de vierde bladz.*, *art.* HOLLAND.)

Met Consent van den *BAILJUW* der JURISDICTIE van het HUNSINGO-KWARTIER, gedenkt de Kasteleins A. DE GRAAF op de *Zoutkamp*, op *Zaturdag* den 30 July 1808, te laten Verhaardkraven. Eens extra fraaye ZILVER gemonteerde ZWEEP, waar op alle Paarden zullen werden gewonnen. De Ryding zal precies om twee uren beginnen, zullende de Zweep die op de *Zoutkamp* geen Zweep hebben gewonnen, wiens Paard dan het snelste draaft.

Met Consent van den *BAILJUW* van COLLUMERLAND, gedenken de GEMEESTER der Stad GRONINGEN, gedenkt de Kastelein R. VAN DER MOLEN, buiten de GRAAF op de *Zoutkamp*, op *Dingsdag* den 2 Augustus 1808 te laten Verder over de Twee Zaagmolens by *Groningen*, op *Dingsdag* den 2 Augustus 1808 te laten Verder ZILVER gemonteerde ZWEEP, waar op alle Paarden zullen werden gewonnen, die op de *Zoutkamp* geen Zweep hebben gewonnen. De Ryding zal precies om twee uren beginnen, zullende de Zweep vry worden verleent aan dien Man, wiens Paard dan het snelste draaft.

Met Permissie van den BURGEMEESTER der Stad GRONINGEN, gedenkt de Kastelein R. VAN DER MOLEN, buiten de Krane Poort, tegen over de Twee Zaagmolens by *Groningen*, op *Dingsdag* den 2 Augustus 1808 te laten Verder haardraven, en aan den Eigenaar van het snelste Paard, hetwelk als dan het snelste zal draven, *présent* te doen: eene extra fraaye met ZILVER GEMONTEERDE ZWEEP; waarop alle Paarden zullen worden genoegen der Keurmeesters zyn. Zullende de Paarden vry worden verleent aan dien Man, wiens Paard dan het snelste draaft.

De ondergeteekende maakt door dezen bekend, dat hy voornemens is, het KLEERMAKEN alhier te exerceeren, voor een civiele prys; beloft eene prompte bediening, en verzoekt gunst en recommandatie. Woont in de Poppen-Straat, Letter S. No. 4.

HORLOGIEN, zoo wel speelende als staande, als mede een civiele prys; beloft eene prompte bediening. H. CRANENBERG, *Horlogiemaker* aan de *Groote Markt*, in de GRONINGEN.

Ondergeteekende geeft hier mede aan de *Groote Markt*, in de Kost te willen, beste frankeerde Brieven of in Persoon by den Drukker dezer.

Een BAKKERS KNECHT, zyn werk kundig, dienst begerende by een Bakker binnen *Groningen*, kan zich met gemelden, ter nadere informatie vervoegen by den Drukker dezer.

Met Consent van den *BAILJUW* van het HUNSINGO-KWARTIER, gedenkt de Kastelein A. DE GRAAF op de *Zoutkamp*, op *Zaturdag* den 30 July 1808, te laten Verhaardkraven. Eens extra fraaye met ZILVER gemonteerde ZWEEP, waar op alle Paarden zullen werden gewonnen, die op de *Zoutkamp* geen Zweep hebben gewonnen. De Ryding zal precies om twee uren beginnen, zullende de Zweep vry worden verleent aan dien Man, wiens Paard dan het snelste draaft.

Met Permissie van den BURGEMEESTER der Stad GRONINGEN, gedenkt de Kastelein R. VAN DER MOLEN, buiten de Krane Poort, tegen over de Twee Zaagmolens by *Groningen*, op *Dingsdag* den 2 Augustus 1808 te laten Verder haardraven, en aan den Eigenaar van het snelste Paard, hetwelk als dan het snelste zal draven, *présent* te doen: eene extra fraaye met ZILVER GEMONTEERDE ZWEEP; waarop alle Paarden zullen worden genoegen der Keurmeesters zyn. Zullende de Paarden vry worden verleent aan dien Man, wiens Paard dan het snelste draaft.

De ondergeteekende maakt door dezen bekend, dat hy voornemens is, het KLEERMAKEN alhier te exerceeren, voor een civiele prys; beloft eene prompte bediening, en verzoekt gunst en recommandatie. Woont in de Poppen-Straat, Letter S. No. 4.

HORLOGIEN, zoo wel speelende als staande, als mede een civiele prys; beloft eene prompte bediening. H. CRANENBERG, *Horlogiemaker* aan de *Groote Markt*, in de GRONINGEN.

Ondergeteekende geeft hier mede aan de *Groote Markt*, in de Kost te willen, beste frankeerde Brieven of in Persoon by den Drukker dezer.

Een BAKKERS KNECHT, zyn werk kundig, dienst begerende by een Bakker binnen *Groningen*, kan zich met gemelden, ter nadere informatie vervoegen by den Drukker dezer.

Verzoekt gunst en recommandatie, en verzoekt gunstig recommandatie. Woont in de Poppen-Straat, Letter S. No. 4.

Ondergeteekende geeft hier mede aan de *Groote Markt*, in de Kost te willen, beste frankeerde Brieven of in Persoon by den Drukker dezer.

Een BAKKERS KNECHT, zyn werk kundig, dienst begerende by een Bakker binnen *Groningen*, kan zich met gemelden, ter nadere informatie vervoegen by den Drukker dezer.

Een Nieuwe FRANSCHE CHAIS, met een Eenspan en een doorgaand Yzerstel, op Handen en Winden; als mede een Nieuwe BOEREN WAGEN, uit de hand te Koop. Te bevragen by J. FOLKERS, Mr. Smit in de Nieuwe Ebbingestraat.

J. SCHEFFENER, Tapper in WYNEN, BRANDEWYN, HOLLANDSCHE GENEVER en alle andere FYNE LIKEUREN, zet uit by groote en kleine Maat; ook is by dezelve te koop, alle soorten van ENGELSCH en BOHEEMSCH GLAS, geslepen en vergulden LIKEUR- en WYN-KELKEN, dito KELDERS, alle soorten voor Kastelens, Dokuments en Apothekers GLAZEN, in 't kort, alles wat tot een GLAS-KRAAM behoord. Dezelve woont aan het Zuider Diep, by de Haakringe Boog, in de Canarie Vogels, te *Groningen*.

Verloren, op Donderdag den 28 July 1808, zyn werk kundig, dienst begerende by een Bakker binnen *Groningen*, kan zich met gemelden, ter nadere informatie vervoegen by den Drukker dezer.

Verloren, op Donderdag den 28 July 1808, zyn werk kundig, dienst begerende by een Bakker binnen *Groningen*, kan zich met gemelden, ter nadere informatie vervoegen by den Drukker dezer.

Verloren, op Donderdag den 28 July 1808, zyn werk kundig, dienst begerende by een Bakker binnen *Groningen*, kan zich met gemelden, ter nadere informatie vervoegen by den Drukker dezer.

Verloren, op Donderdag den 28 July 1808, zyn werk kundig, dienst begerende by een Bakker binnen *Groningen*, kan zich met gemelden, ter nadere informatie vervoegen by den Drukker dezer.

LETTERNIEUWS.

OPENBARE TENTOONSTELLING VAN DE VOORTBRENGSELEN DER HOLLANDSCHE NYVERHEID.

(Vervolg en Slot van No. 59.)

TAPYTWERK.

De hoedanigheid der Vloerkleeden, welke hier te lande worden vervaardigd, is sedert eenige jaren aanmerkelijk verbeterd, en de Hollandsche Tapiet-Fabrieken behoren tot eenen geheel anderen aard, dan die welke in Vreemde de andere landen bestaan, en dus daarmede niet kunnen worden vergeleken, verdienen echter, over het algemeen met onderscheiding te worden vermeld.

De Commissie heeft verders over de Ingezonden Monsters en Stalen haar genoegen betuigd; inzonderheid heeft de ver aandacht naar zich getrokken de Fabriek te *Hilversum*, welke, blykens de aldaar vervaardigde en ingezondene stukken, zich niet alleen zeer wel staande houdt, maar zelfs niet onbedenkende voortgangen maakt; uit dezen hoofde, en ter verdere aanmoediging, is aan dezelve door de Commissie van dezen Fabriekant de *Zilveren Eerpryz* toegewezen.

BOEKBINDERS.

P. M. SMOLDERS, op de firma van E. J. VAN DER HOUT EN ZOON, te *Geertruidenberg*, heeft zeer goede soorten van Hoeden, waarvan de pryzen zeer matig gesteld waren, ingezonden. Aan dezen Fabriekant is dan ook door de Commissie de *Zilveren Eerpryz* toegewezen, welke ook geene zwarigheid gevonden heeft, om *Eervolle melding* te maken [illegible], te *Amersfoort*, die ook onderscheidene soorten van Hoeden ter toonstelling heeft gezonden, en welker Fabriek, in de maand February des voorleden jaars, eerst regt in werking gekomen zynde, een zeer goed begin schynt te hebben gemaakt.

ZYDEN EN FLUWEELE STOFFEN.

De grondstof, welke in de Zyde- en Fluweele Fabrieken wordt bewerkt, is geheel en alleen product van andere Landen. Intusschen hebben de Zyde- en Fluweele Stoffen, welke op de tentoonstelling zyn gebragt, met regt de bewondering der beschouweren opgewekt.

De uitbreiding van deze tak der volksvlyt is, voor het Nationaal Fabriekwezen, eene zaak van zeer groot aanbelang, daar toch de mogelykheid, om dezelve hier zo goed als elders te vervaardigen niet meer in twyfel kan worden getrokken.

J. LA COSTE, Wed. P. VAN WALREE EN COMP., en D. VAN LENNEP COSTER, beide woonende te *Amsterdam*, hebben zeer schoone Zyde en Fluweele Stoffen, op hunne Fabrieken vervaardigd, ingezonden, welke zoo wel in hoedanigheid en voortreffelykheid der kleuren, als matigheid der pryzen, met de buitenlandsche kunnen wedyveren. Aan ieder dezer Fabriekanten is de *Zilveren Eerpryz* toegewezen, terwyl de Commissie *Eervolle melding* heeft gemaakt van de Fabriek der Gebroeders PRINSEN KEMINK VAN DER HOEVEN EN COMP., te *Helmond*, die eenige monsters van Zyde en Fluweel Lint, op hunne Fabriek, welke nog niet sedert lang bestaat, en met welker uitbreiding zy gelukkig voortgaan, gefabriceerd, hebben ingezonden, gelyk mede van die van J. C. WIEDEBOSCH, te *Amsterdam*, die eenige soorten van Zyde Kousen, van eene goede hoedanigheid hebben ingezonden, hoe zeer het echter te wenschen is, dat dezelve Fabriekanten zich zullen beyveren, om [illegible] te evenaren.

HENNIT, VLAS, TOUW EN ZEILDOEK.

Van eenen [illegible] de benoodigde grondstoffen niet geheel uit andere landen behoeven te ontvangen. De belangrykheid en de voortreffelykheid van deze, sedert lang in dit land gevestigde, Fabrieken zyn genoegzaam bekend, en met genoegen heeft men, uit de door C. J. MOLKMAN VAN BRIENEN te *Gouda*, ingezonden verschillende soorten van Touwerk, uit de voortreffelykheid van derzelver bereiding en uit de matige pryzen van dezelve, kunnen opmaken, dat de Touw-Fabrieken niet te lande hunnen ouden roem niet onwaardig zyn, en dat nieds dan vrede, en daar door terug gebragte scheepvaart, vereischt wordt, om die weder tot haren vorigen bloei te verheffen.

Onder het ingezondene Touwerk munten byzonder de Logynen uit, welke in deze Fabriek tot zulk eene volkomenheid zyn gebragt, dat zy voor goede buiten 's lands gefabriceerden, behoeven te wyken. Aan ieder Fabriekant is de *Zilveren Eerpryz* toegewezen.

De nuttigheid der Vlas-Fabrieken is niet minder algemeen bekend; ook in deze is de grondstof een voortbrengsel van den Vaderlandschen grond: de fraaije bewerking van het inlandsche Vlas, waar van eene groote verscheidenheid van monsters, ter tentoonstelling is ingezonden door W. VOLLENHOVEN EN ZOON, te *Rotterdam*, is byzonder in het oog gevallen, en is mitsdien koopde aan dezen Fabriekant de *Zilveren Eerpryz* toegewezen.

De Garen-Twynderyen kunnen ook met regt tot de klasse onzer waarlyk inlandsche Fabrieken worden gebragt, en de Hollandsche Garens worden nog overal als de beste erkend: F. W. LOUWMANS, te *'s Hertogenbosch*, heeft tot de tentoonstelling eene aanzienlyke menigte van onderscheidene soorten van uitmuntend Naai- en Stopgaren ingezonden. De uitmuntendheid van de in deze Fabriek vervaardigde onderscheidene soorten van Garens hebben, niet minder dan de uitgebreidheid der Fabriek zelve, welke aan ruim [illegible] doet [illegible] de aandacht der Commissie naar zich getrokken, welke ook aan dezen Fabriekant de *Zilveren Eerpryz* heeft toegewezen; met byvoeging echter van haar leedwezen, dat niet meerdere Garen-Fabriekanten de voortbrengselen hunner Fabrieken ter mededinging hebben ingezonden.

LINNEN, SERVIETGOED, DIEMET.

Het Hollandsch Linnen en Servietgoed is reeds van oude bekend geweest; onze fyne Linnens, zoo wel als de hier gefabriceerde soorten, worden byna door geheel Europa gezocht.

De roem van dezelve is zoo wel gevestigd, en het aantal Fabrieken, waaruit deze goederen worden gemaakt, nog tegenwoordig zoo aanmerkelyk, dat men niet dan met de grootste verwondering heeft gezien, dat zeer weinige Fabriekanten de voortbrengselen van hunne Fabrieken op deze tentoonstelling hebben ingezonden.

De Commissie heeft zich dus moeten vergenoegen met *Eervolle melding* te maken van de navolgende Fabriekanten, in verwachting, dat andere mogen worden aangemoedigd, om by eene volgende tentoonstelling, door het inzenden [illegible] gefabriceerde goederen, tot het heilzaam oogmerk der tentoonstelling medetewerken: B. BRUINS EN ZOON, te *Hengelo*, [illegible] wegens de door hem ingezondene Linnens; [illegible] EN ZOON, te *Helmond*, uithoofde der Servietten, door hem vervaardigd; en B. BAVINK EN ZOON, te *Delden*, die enige slaken Diemet hebben ingezonden.

KATOEN.

De Katoen-Fabrieken, welke in eenige Departementen eene belangryke tak der volks-vlyt plegen uittemaken, zyn voornoordig over het algemeen in eenen min gunstigen toestand, welke inzonderheid veroorzaakt wordt, door het gebrek aan de grondstof; zoo als ook de stremming van handel met Engeland, op de Katoen-Drukkeryen eenen nadeeligen invloed heeft.

Een onderwerp van het uiterst belang, en waar in men in ons land nog merkelyke verbeteringen zal moeten maken, is het machinaal spinnen van het Katoen, en het is met genoegen, dat men uit eenige daar van ingezondene monsters zien heeft, dat onderscheidene Fabriekanten zich met een goed gevolg daar op beginnen toeteleggen.

Dus hebben de Gebroeders SCHOPHAUS, te *Enschede*, verscheidene monsters zeer goed Katoen machinaal gespin op de tentoonstelling gezonden; en zyn, uit hoofde van de voortreffelykheid derzelven, den *Zilveren Eerpryz*, waardig geoordeeld; terwyl de Commissie *Eervolle melding* gemaakt heeft van G. A. VERSTEGE en COMP., te *Zutphen*, die eene zeer aanzienlyke kwantiteit van verschillende soorten gedrukt Katoen, van eene zeer goede hoedanigheid, hebben ingezonden; zynde door dezelve begrepen, dat het stuk gedrukt Katoen, door A. MULLER en ZOON, onder *Nieuwer-Amstel*, de gekeperde en geruite Wolle-Lotten en de molton Katoene Doeken, door L. JANSE REIN, te *Hilversum*, en het stuk molton Katoen, nagemaakt na het Engelsch, door K. [illegible] DAM, ter zelver plaats vervaardigd en op de tentoonstelling ingezonden, *der Aanhaling* waardig zyn.

PAPIER.

[illegible] hebben zelfs in andere landen eene welverdiende vermaardheid, en verschillende soorten van Papier, hier te lande vervaardigd, behoeven de vergelyking met dat, 't welk buitenlands wordt gemaakt, niet te vreezen. Niettegenstaande echter het groot aantal van Papier-Fabrieken, welke in de verschillende Departementen van dit Koningryk worden gevonden, hebben maar zeer weinige Fabriekanten de voortbrengselen hunner vlyt ingezonden.

Intusschen bewyzen de Monsters, door de navolgende Fabriekanten ingezonden, genoegzaam, dat het inlandsche Papier nog met regt onder het best van het geen gemaakt wordt, kan worden gerekend, en maardien elk van hetzelve in zyn soort goed was, is door de Commissie, van ieder dezer Fabriekanten, *Eervolle melding* gemaakt, als: van JAN KOOL, te *Zaandyk*, die Atlas en Rojaal Teeken papier, Post- en Schryf-papier heeft ingezonden; van [illegible] DE BRUIN en COMP., te *Boxtel*, en van J. HONIG en ZOON, te *Zaandyk*, die verschillende soorten Vélin papier, van eene zeer goede Kwaliteit, hebben ten toon gesteld; terwyl tevens de Commissie gemeend heeft, van het gekleurd Papier voor bloemen, van STOLP en LUCHT, te *Westzaan*, als eene eerste proef en ter verdere aanmoediging, *Eervolle melding* te moeten maken.

LEDER.

De Leder-Fabrieken, in dit land reeds sedert eenen geruimen tyd bloeiende, maken geen onbeduidend gedeelte van het Fabriekwezen uit, en met een zeer goed gevolg begint men ook daarin van de verbeteringen, welken men aan de scheikunde te danken heeft, gebruik te maken.

De vervaardiging echter van het zoogenaamd maroquin, of gedrukt en gekleurd kalfsleder, was hier minder bekend, en met genoegen en verwondering heeft men op de tentoonstelling [illegible] huiden en monstervellen daar van gezien, welke door [illegible] BRUIN, te *Amsterdam*, zyn ingezonden; dat die door deskundigen zyn onderzocht geworden, zoo uitmuntend bevonden, dat [illegible] is, of de volgende brengselen dezer Fabriek, de eerste en eenigste van deze soort, voor zoo ver bekend is, in dit Ryk, kunnen zeer gemakkelyk de vergelyking met het geen van dien aard in andere Landen wordt gemaakt, doorstaan, en behoeven noch voor het maroquin leder, het geen in Turkyen, noch voor het geen in Engeland wordt vervaardigd, onder te doen, terwyl tevens de pryzen, in evenredigheid van de voortreffelykheid van dit Leder, niet hoog zyn beyonden.

Met het grootste regt dus, is aan dezen Fabriekant de *Gouden Eerepryz* toegewezen; terwyl de Commissie begrepen heeft, *Eervolle melding* te moeten maken, van de navolgende Fabriekanten, als van G. J. REEVINK, te *Lochem*, die zeer goed bereide Huiden heeft ingezonden; van J. M. MAYNE EN COMP., te *Grave*, inzonderheid uit hoofde van de door hunne ingezonden, zeer goede [illegible] Kalfs-leers Schaften, en van M. OORSINGA, te *Groningen*, welke verschillende zaken, van gebrand Leder vervaardigd, ter tentoonstelling heeft aangeboden. Zynde vervolgens in het rapport de *Eer der aanhaling* waardig geoordeeld de Fabrieken van J. SCHULS, Lid der Broeder gemeente te *Zeyst*, en van J. W. ROSBACH, in den *Haag*.

YZER.

C. A. JORDANS EN COMP., te *Deventer*, hebben verschillende soorten van de voortbrengselen van hun Yzergieterey op de tentoonstelling [illegible], waarvan de meeste zeer goede formen hebben.

Inzonderheid is het [illegible] dat in deze Fabriek van het Oer, hetgeen onder de [illegible] der aarde, op vele plaatsen in dien omtrek wordt gevonden, en aan den Landbouw zeer veel nadeel doet, gebruik wordt gemaakt, dat de Commissie gemeend heeft, van deze Fabriekanten [illegible] *Eervolle melding* te moeten maken.

KOPER.

B. W. KREPEL, te *Voorst*, in *Gelderland*, heeft verschillend wel bewerkt Koper, zoo [illegible] als zydstukken, en geheele en halve bladen Scheepsvad, op zyne Koperkamer vervaardigd, ingeleverd; de goede bearbeiding van den bodem eener Ketel, groot met de opstaande boord vier voet en vyf duim, heeft verdiend opgemerkt te worden. Aan dezen Fabriekant is de *Zilveren Eerpryz* toegewezen, terwyl door de Commissie *Eervolle melding* is gemaakt van J. P. VERMAAS, speciaal Fabriekant te *Utrecht*.

ZILVERWERK.

De Commissie heeft begrepen, aanhaling te moeten maken van de Fabriek van P. VERBEEKE, te *Helmond*, in welke, op een door hem uitgevonden werktuig, de zilveren platen voor de Vingerhoeden, welke door hem zyn tentoongesteld, zyn getrokken geworden.

KNOOPEN.

A. VAN PESCH, te *Utrecht*, heeft verschillende soorten van zwarte en bruine Kokos-Knoopen en witte beenen Knoopen op de tentoonstelling ingeleverd.

Het belangryke van deze Fabriek, welke aan zeer vele menschen het leven onderhoud verschaft, en het groot debiet van deze Knoopen, uit hoofde van derzelver goede hoedanigheid en matige pryzen, zyn de voorname redenen, welke door de Commissie worden opgegeven, als haar bewogen hebbende, aan dezen Fabriekant de *Zilveren Eerpryz* toetewyzen.

De Benedenmare Boekhouding wordt uitgebragt door de Weduwe Wyden Mr. REINTSES, te *Wyngaarden*, overleden: zoo worden derzelver Crediteuren, Pretendenten aan de Boedel, en alle anderen, die [illegible] Actien en Pretensien aan dezelve te hebben vermeenen, [illegible] op uiterlyk op den 1 Augustus 1868, 's avonds precies te 7 uren, ten Comptoire van den Notaris P. KNYPENGA en H. GROENEMAN, als mede by de Collecteurs G. H. [illegible] en J. M. COHEN, aan de Groote Markt, te *Groningen*, advereerst mede te deelen.

Ten huize van de Weduwe [illegible] te *Groningen*, adverteert publiek om [illegible] Goed dat er by zal worden Verkocht, [illegible] dagen, beginnende en op den [illegible] van Verkoop, in de Kasteelen H. [illegible] in de Schippers Gezellschap [illegible] Voeten, wyd plus min. 42 Voeten, diep [illegible] Quart, [illegible] Lasten in Koopmanschap [illegible] Voeten, [illegible] Quart, [illegible] Lasten, met de Equipage, Tuigage en Ankergoed, alles in goeden staat, zynde het Schip [illegible] Jaren oud, en [illegible] Jaren in de 3de Klasse der zoute KONINKLYKE HOLLANDSCHE [illegible] Maandag den 3 Augustus 1868, des avonds om 7 uur, ten huize van Verkooping staat gehouden te worden, ten huize van de Weduwe [illegible] te *Groningen*, adverteert mede te deelen, het derde huis van de Oosterpoort, op [illegible] Augustus 1868, des avonds precies te 7 uren.

Deze Verkooping staat gehouden te worden, op *Vrydag* den 7 Augustus 1868, des avonds precies te 7 uren, ten huize van de Weduwe [illegible] te *Groningen*, adverteert mede te deelen, het derde huis van de Oosterpoort, op [illegible] Augustus 1868, des avonds precies te 7 uren.

Alwaar de Condition die dagen [illegible] kunnen worden gezien.

NB. By de Gedurfneerde Collecteurs G. H. [illegible] en J. M. COHEN, aan de Groote Markt, te *Groningen*, zyn in de 3de Klasse der zoute KONINKLYKE HOLLANDSCHE [illegible] Maandag den 3 Augustus 1868, te trekken: 1 Lot in Koopmanschap [illegible] Voeten, [illegible] Quart, [illegible] Lasten, met de Equipage, Tuigage en Ankergoed, alles in goeden staat, zynde het Schip [illegible] Jaren oud, en [illegible] Jaren in de 3de Klasse der zoute KONINKLYKE HOLLANDSCHE [illegible] Maandag den 3 Augustus 1868, te trekken: 1 Lot in Koopmanschap [illegible] Voeten, [illegible] Quart, [illegible] Lasten, met de Equipage, Tuigage en Ankergoed, alles in goeden staat, zynde het Schip [illegible] Jaren oud, en [illegible] Jaren in de 3de Klasse der zoute KONINKLYKE HOLLANDSCHE [illegible]

De Procureur J. KAMPHUIS in dit [illegible] Een ROF-SCHIP, bevoorens Zydde [illegible] wens plus min. 42 Voeten, wyd plus min. [illegible] de Kleine Der A, by de Malmolen.

Zullende na dat de Verkoop is geapprobeerd, met het Goed en kan opgenoemde Schip, met het Goed, in oogenschyn worden genomen.

Deze Verkooping staat gehouden te worden, op *Vrydag* den 8 Augustus 1868, des avonds precies te 7 uren, ten huize van de Weduwe [illegible] te *Groningen*, adverteert mede te deelen, het derde huis van de Oosterpoort, op [illegible] Augustus 1868, des avonds precies te 7 uren.

Alwaar de Condition die dagen [illegible] kunnen worden gezien.

NB. By de Gedurfneerde Collecteurs G. H. [illegible] en J. M. COHEN, aan de Groote Markt, te *Groningen*, zyn in de 3de Klasse der zoute KONINKLYKE HOLLANDSCHE [illegible] Maandag den 3 Augustus 1868, te trekken: 1 Lot in Koopmanschap [illegible] Voeten, [illegible] Quart, [illegible] Lasten, met de Equipage, Tuigage en Ankergoed, alles in goeden staat, zynde het Schip [illegible] Jaren oud, en [illegible] Jaren in de 3de Klasse der zoute KONINKLYKE HOLLANDSCHE [illegible] Maandag den 3 Augustus 1868, te trekken: 1 Lot in Koopmanschap [illegible] Voeten, [illegible] Quart, [illegible] Lasten, met de Equipage, Tuigage en Ankergoed, alles in goeden staat, zynde het Schip [illegible] Jaren oud, en [illegible] Jaren in de 3de Klasse der zoute KONINKLYKE HOLLANDSCHE [illegible]

SCHRYNWERKERS ARBEID.

De Schrynwerkers arbeid van J. H. SCHMIDT, Lid der Broeder-Gemeente, te *Zeyst*, heeft de eer in het rapport der Commissie *aangehaald* te zyn.

CHEMISCHE VOORTBRENGSELEN.

Onder de producten van het Hollandsch Fabriekwezen, zyn altyd de Chemische voortbrengselen met regt beroemd geweest. Het geen daar van op de tentoonstelling is ingezonden, is genoegzaam, om den roem dezer belangryke Fabrieken, waar in deze natie boven vele anderen den voorrang verdient te worden toegekend, te handhaven.

Inzonderheid heeft zich G. DOMMER EN COMP., te *Amsterdam*, ten dezen opzigte verdienstelyk gemaakt, door het inzenden van verschillende voortreffelyke Chemicatiën, in zyne Fabriek vervaardigd.

Het Vermillioen, het geen in dit land bereid wordt, is door geheel *Europa* beroemd.

Het ingezondene Sal-Ammoniac, het Sal-Mirabile Glaub., de gestookte Mercurialia, de Kampher, Borax en Salpeter getafineerd, zyn alle voorwerpen, welke de Commissie van eene zeer goede kwaliteit zyn voorgekomen, zoo als dezelve ook het beproeven van het gebruik van de zoogenaamde Roomsche Aluin aan de Ververs zeer heeft aanbevolen: aan deze Fabriekanten is de *Zilveren Eerprys* toegewezen; en is wyders in het rapport *Eervolle melding* gemaakt van J. M. COMAITA, te *Amsterdam*, uit hoofde van het uitmuntende Carmin, het geen hy heeft geëxponeerd; van P. DE HAAS, te *Meppel*, welke zeer schoon Berlyns Blaauw heeft ingezonden, en van D. VAN OOSTERHOUT EN COMP., te *Thiel*, die zeer goede Verven vervaardigt, en tegen eenen zeer matigen prys verkoopt.

HARDE ZEEP, KAARSEN, WASCH.

D. J. BOSQUET EN COMP., te *Delft*, is de eerste, welke de zoogenaamde harde Zeep van Bristol, als ook Marseillaische Zeep, hier te lande met goed gevolg nagemaakt.

De Commissie heeft verkiezen met een byzonder genoegen de twee Monsters harde Zeep, welke door hun zyn ingezonden, te hebben gezien, en heeft, uit overtuiging van de deugdzaamheid van dezelve, aan deze Fabriekanten de *Zilveren Eerprys* toegewezen. Dezelve heeft ook *Eervolle melding* gemaakt, van BROUWER EN ZOON, te *Zeyst*, die voortgaan hunne Fabriek van gegoten Kaarsen, Sayonetbalen enz. in goeden staat te houden, en van B. C. KALKER, te *Zeyst*, welke eenige monsters zeer goede Lym heeft ingezonden.

GLAS EN PORSELEIN.

De Inlandsche Glas-Fabrieken, welke inzonderheid Flesschen van onderscheidene soorten leveren, zyn niet onbeduidend, en de groote verzending van het hier geblazen groen Glas, zint vrede, naar buiten 's Lands, bewyst genoegzaam, dat de vreemdelingen het Hollandsch Glaswerk op deszelfs regtuk prys weten te schatten.

HAWART EN COMP., te *Delft*, hebben, behalven zeer goede Flesschen, verschillende soorten van retorten en andere instrumenten voor de Chemische werkplaatsen, ter tentoonstelling ingeleverd. De ingezondene Modellen, voor eenige van eene zeer groote capaciteit, zullen zeer wel zullen worden bevonden, en ter verdere aanmoediging, is door de Commissie aan dezen Fabriekant den *Zilveren Eerprys* toegewezen.

DOMMER EN COMP., aan *den Amstel*, zyn eigenaars van de eenige Porselein Fabriek, welke in dit land bestaat. Het ingezondene Porselein is niet van dien aard, dat hetzelve met het buitenlandsche, inzonderheid met het Fransche, eenigzins kan worden in vergelyking gebragt; en zal deze Fabriek immer in staat zyn, met de vreemde naar den prys te dingen, zal zy zich volstrekt op de verbetering der formen en de verhindering van den prys, vooral der groote stukken moeten toeleggen. Uit hoofde echter van de prysenswaardige zyd dezer Fabriekanten, en ter aanmoediging van dezelven, is de Commissie van oordeel geweest, dat aan hun een *Zilveren Eerprys* behoort te worden toegelegd.

POTWERKEN, PYPEN, GEBAKKEN STEEN.

De Hollandsche Pot-Fabrieken, zoo wel als de Steenbakkeryen, maken een zeer belangryken tak van Nationale vlyt uit, en behooren tot die Fabrieken, welke, en tot eenen grooten trap van volkomenheid zyn gebragt, en zich tevens in eenen zeer goeden toestand bevinden.

Q. GIBBON, te *Gouda*, heeft onderscheidene soorten van zoogenaamd Frankforter-Potwerk, waar van de voortreffelykheid algemeen bekend is, ingezonden.

De Commissie heeft begrepen aan dezen Fabriekant, voornamelyk de hoofde van dezelfs aanhoudende arbeid en vlyt, den *Zilveren Eerprys* te moeten toewyzen, en tevens *Eervolle melding* te moeten maken van J. A. AUGUSTYN, Pot-Fabriekant te *Bergen-op-Zoom*, die eene aanzienlyke hoeveelheid zwart Potwerk, waar van de pryzen zeer matig zyn gesteld, ter tentoonstelling heeft ingezonden, en van de Wedw. E. BRANDS, te *Lathum*, in het Departement *Gelderland*, uit hoofde der, in deze Fabriek vervaardigd wordende Eest-Steenen, welker gebruik in de Mout-Fabrieken van de grootste nuttigheid is.

De uitgebreidheid der Pypen-Fabrieken, welke in de Stad *Gouda* aan ruim zes duizend menschen den bestaan verschaffen, en, in den tyd van [illegible] uitvoer voor den koophandel opleveren, [illegible] een voorwerp van aanbelang. Uit hoofde van de goede bewerking der aarde, de fyne polituur en fraaije formen, heeft de Commissie begrepen, te moeten *aanhalen*, de ingezondene Monsters Pypen van de Fabriek van H. H. en A. HERBES, te *Gouda*.

VOORWERPEN VAN KUNST.

J. BARBET EN ZOON, te *Rotterdam*, hebben drie zeer fraay gebeeldhouwde marmere Schoorsteenmantels tentoongesteld, waarvan de arbeid de byzondere aandacht der beschouwers met regt heeft naar zich getrokken; de Kunstenaar is derhalven door de Commissie den *Zilveren Eerprys* waardig geoordeeld, gelyk dezelve ook *Eervolle melding* gemaakt heeft van den fraay in wasch geboetseerden Ezel- en Paardebeslag, vervaardigd door P. BARKEMEYER, in den *Haag*, als mede van het Koninklyk Wapen, gegraveerd door M. PRUIMBOOM, te *Breda*; terwyl de Pleister-Beelden, vervaardigd door J. TOMEY, in den *Haag*, door dezelve, in het rapport, zyn aangehaald geworden.

PHYSISCHE, CHEMISCHE, OPTISCHE INSTRUMENTEN, MICROSKOPISCHE VOORWERPEN, MECHANISCHE MODELLEN, UURWERKEN EN ANDERE NIEUW UITGEVONDENE OF VERBETERDE WERKTUIGEN.

Tot de Wetenschappen, welke door de Hollandsche Natie het meest beoefend worden, heeft, van alle tyden, de Werktuigkunde inzonderheid behoord; getuigen daar van zyn de verschillende, zoo verbeterde als nieuw uitgevonden, Werktuigen, welke in dit land zyn vervaardigd.

Ook nog tegenwoordig worden hier verschillende kunstenaars gevonden, welke, in het maken en zelfs uitvinden van onderscheiden Werktuigen van dezen aard, byzonder uitmunten, zoo als ook, door eenige van dezelven, de voortbrengselen van hunne kunstvinding en vlyt op de tentoonstelling zyn ingezonden:

J. H. ONDER DE WYNGAARD CANSIUS, te *Delft*, is de Oprigter van eene belangryke Fabriek in die stad, aan welke hy, in navolging van BOULTON en WATT, in *Soho* by *Birmingham*, eene zeer groote uitgebreidheid heeft trachten te geven.

Alle Instrumenten niet alleen, maar ook allerlei soort van versieringen, militair-wapentuig, Knoopen, gelyk ook Muzyk-Instrumenten worden daar vervaardigd.

Van meest alles, wat in deze Fabriek wordt gemaakt, zyn eenige stukken door denzelven op de tentoonstelling geplaatst geworden.

Men heeft daar, met een byzonder genoegen, geëxponeerd gezien de Physische, Optische, Chemische en Verloskundige Instrumenten, waar van de voortreffelykheid door kenners wordt geroemd, en waar onder uitmunt, een Gazometer van de vinding van den Ridder VAN MARUM, een groote Luchtpomp, en Elektriseer-Machine, van 31 duim, beiden naar de laatste verbetering van denzelven, de Machine van *Atwood*, voor de vallende ligchamen, een Chambre-Obscuur, een Zonne-Microskoop, van eene nieuwe Constructie, verschillende Achromatische Kykers, en eenige Mikroskopen van onderscheide grootte.

Wenschelyk zoude het zyn, wanneer men dezelfde zekerheid van juistheid en voldoening, in het gebruik, omtrent de Mathematische Instrumenten hebben, en ook aan dezelven dat getuignis geven konde.

De modellen van verguld werk in het vuur, zyn met veel fraaiy gemaakt en fraai vergult.

De Commissie, welke hier zoo wel de verdiensten van deezen Fabriekant, met opzigt tot de hier voren opgenoemde Instrumenten, als de uitgebreidheid en belangrykheid der Fabriek zelve, byzonder in aanmerking schynt te hebben genomen, heeft aan denzelven den *Gouden Eerprys* toegewezen.

Niet minder belangryk zyn de verschillende Modellen, welken J. BUISTER, te *Rotterdam*, van door hem uitgevonden of verbeterde werktuigen, welke zoo vele proeven van zyn vindingryk vernuft opleveren, heeft ingezonden, onder deze zyn inzonderheid de opmerking waardig gevonden:

Een der nieuwste Stoom-werktuigen, met onderscheidene nieuwe uitvindingen, en eene applicatie van de kracht van dezelven op verschillende Fabrieken.

Een vyfvoudige Stoompot, geschikt tot het nemen van proeven.

Een Molen, waarvan de zeilen door de kracht van den wind worden op- en af-gerold.

Een Molen van denzelfden aard, door den maker op eene meer eenvoudige wyze gemaakt.

Een Regten-Zaagmolen-Kruk, door hem uitvonden.

Verschillende soorten van Pompen, van dubbelde werking.

De Commissie heeft begrepen den yver, de bekwaamheid en het verdienst van dezen Kunstenaar, met distinctie te moeten vermelden, en heeft aan denzelven den *Zilveren Eerprys* toegewezen.

A. NISTERT, te *Amersfoort*, heeft een Model van eenen uitwindende As, op de tentoonstelling geplaatst, welke, van zyne eigene uitvinding zynde, volgens daarby gevoegde certificaten, in het groot volkomen aan het oogmerk, om op die wyze het snoer van een Pynig, breeder of smaller te maken, beantwoordt.

Aan den uitvinder en vervaardiger van dit nuttig Instrument is door de Commissie de *Zilveren Eerprys* toegewezen.

Voorts heeft STEFANUS LUISCIUS, te *Delft*, proeven van zyne geschiedenis ingezonden. De uitvinding van dit werktuig, hebben hierkelyk door denzelven verbeterd, is niet geheel nieuw, en de werking van dezelve op Zee, nog niet genoegzaam beproefd.

Het is ook uit dien hoofde, dat de Commissie heeft begrepen, zich te moeten vergenoegen met aan dezen, in meer dan een opzigt verdienstelyken, en door nieuwe uitvindingen beroemden geleerden, de *Zilveren Eerprys* toetewyzen.

De uitmuntendheid der Mikroskopische voorwerpen, welke door A. YPELAAR EN COMP., te *Amsterdam*, worden vervaardigd, is door geheel Europa bekend, en die, welke deze Kunstenaar op de tentoonstelling heeft ingezonden, hebben de bewondering der Kunstkenners naar zich getrokken, gelyk ook door de Commissie aan denzelven de *Zilveren Eerprys* is toegewezen.

Terwyl dezelve, uit hoofde van de bekwaamheid van den werkman, en deszelfs geschiktheid, om meer nuttige werktuigen te vervaardigen, vermeend heeft *Eervolle melding* te moeten maken, van A. A. KEMPE, te *Utrecht*, die eenen zeer goeden feconde repetitor, op de tentoonstelling heeft gebragt.

ARMEN-INRIGTINGEN.

Eindelyk zyn er onderscheiden Inrigtingen, in verschillende plaatsen, voor de armen geweest, welke de voortbrengselen van derzelver werkzaamheden op de tentoonstelling ingezonden hebben.

Een ieder heeft deze pogingen, om de bedelaars tot nuttige leden der maatschappy te maken, met byzondere deelneming gezien.

Deze voorbeelden, en de overtuiging, dat niets meer geschikt is, om de bedelary uitteroeyen, en het lot dier ongelukkigen te verbeteren, dan dezelve aan den arbeid te gewennen, moeten ten krachtigsten medewerken, om diergelyke inrigtingen ook op andere plaatsen te doen ontstaan.

De Commissie heeft niet nagelaten te verklaren, dat zy, na naauwkeurig geëxamineerd te hebben het geen daar van op de tentoonstelling is ingezonden, met een byzonder genoegen heeft bevonden, dat deze inrigtingen, in alle opzigten, wat de vervaardiging der daar gemaakt wordende goederen betreft, aan derzelver heilzaam oogmerk beantwoorden, en het is ook uit dien hoofde, dat zy begrepen heeft by haar rapport *Eervolle melding* te moeten maken, van

De Armen Inrigting, te *Leyden*, welke, onder anderen, uitmuntend gekeperd Flanel en goede Baay heeft geëxponeerd.

Van de Commissie van Toezigt en Superintendentie van de gefusioneerde Godshuizen en Armen Kantoren, te *Haarlem*, waar verschillende soorten van zeer fraai Linnen zyn gefabriceerd.

Van de Stads Wol-Spinnery en Breyery, te *Zutphen*, uit hoofde van het zeer goede, aldaar vervaardigd wordende, wolle Garen.

Van de Vaderlandsche Maatschappy, te *Hoorn*; zynde het van daar ingezondene Graauwdoek van eene zeer goede kwaliteit bevonden.

Van de Armen-Inrigting, in *den Haag*.

Van de Armen-Fabriek, te *Monnikendam*.

De Procureurs J. VERSTEEGH en ZOON in qlté, gedenken op Authorisatie van [illegible] vrydags den 16 Juny 11., op *Zaturdag* den 6 Augustus 1808, 's avonds te 7 uren, ten huize van J. NIEUWENHUIZEN in den Gouden Roemer, publiek by Strykgeld te Verkoopen: I. Eene zyde van ouds en op heden een zeer gerenommeerde bekiante *Steenkopery*, aan 't Zuider Diep, op de hoek van de Kleine Oosteringe Straat, met nog een KALK-SCHURE, mede aldaar, zwettende aan No. 2, 200 door de Oud Gezwoorn W. WERNINK wordt geposlideerd. II. Eene BEHUIZINGE, mede aldaar, zwettende aan No. 1, wordende in Hure bewoond, beneden 't Zuidelyk gedeelte door Monst. C. LANKHORST, 's jaars voor 48 Gl.; over gemelde beide Porceelen kan het halve Koopschat blyven staan. —— Nog gedenken gemelde Procureurs in qlté, op gemelde tyd en plaats publiek by Strykgeld te Verkoopen: III. Een extra net doortimmerde BEHUIZINGE, staal Hof er achter, ten Westen in de Volteringe Straat, zoo door Monst. H. LAGE wyond. Alles breder in de Billetten vermeld.

LEES HIER. —— De Rotterdammer Beurtlieden HENDRIK & AREND DE BOER, maken door dezen bekend, dat zy thans hunne vaste woonplaats hebben, tusschen de Poele-Poort en Sint Jans Bogen alhier, Lett. *M.* No. 134, alwaar ook hun Schip voor de Wal de vaste Laad- en Losplaats heeft; recommanderende zy zich op *Rotterdam*, en van *daar* op *hier*, de gunst van een ieder, tot het *aanbrengen* en *vervoeren* van GOEDEREN van *hier* op *Rotterdam*, en in aanmerkingen onder meest alle de Gezangen, ter toetse gebragt, aan ieders onpartydig oordeel, zullende zoo veel mogelyk, trachten genoegen te geven. —— NB. By de laatstgenoemde *Vrenden*, maar op waarheid gegrond. — Gedrukt voor rekening van het Genootschap, de prys *f* 1, 11 stuiv. by alle Boekverkoopers binnen GRONINGEN, en te *Winschoot* by H. V. HUISINGH, en *Hervormden Godsdienstigheid*. Door EUSEBIUS BELGA, á 25 stuivers. Nog debiteert Dezelve met veel succes het voor ieder *Schoolonderwyzer* schier onmisbaar Werk van J. H. FLOH, *Onderrigtingen, Raadgevingen en Wenken voor min of meer geoefende Schoolonderwyzers, die hunne belangryken post, volgens de nieuwste Schoolverordeningen in dit Koningryk, doelmatig wenschen te vervullen*, enz. 4 22 stuivers.

E. K. GROENEVELD en COMP., te *Winschoot*, Koopen NATIONALE EFFECTEN, COUPONS en RECEPISSEN, spruitende uit de Negotiatie van *Dertig Millioenen*, ten laste van dit KONINGRYK.

A. L. ISRAËLS in de Gulden-straat boven de *Apotheek* van Mejuffrouw de Wedw. ZUIDEMA, continueert aldaar in het Koopen en Verkoopen van FYNE PAARLEN en JUWEELEN, als mede het TAXEEREN derzelve, voor welke Taxatie hy een Jaar en zes Weeken blyft instaan. —— Bovengemelde blyft ook continueeren in het Koopen en Verkoopen van BINNEN- en BUITENLANDSCHE EFFECTEN, als mede BINNEN- en BUITENLANDSCHE COUPONS, alles na de hoogste Cours.

By WYBE WOUTERS te *Groningen* is gedrukt, en alom verzonden: PROEVE over het *tegenwoordig Verval* en *mogelyk* [illegible] *Godsdienst*; door een *Zang- en Dichtlievend Genootschap*, opgedragen aan alle de LEERAREN van *de Godsdienstigheid*. In dit Boek, worden niet alleen, alle de gebreken der *Evangelische Gezangen*, aangewezen, onderscheidene zy zich op het *Herstel* der Godsdienst. In aanmerkingen onder meest alle de Gezangen, ter toetse gebragt, aan ieders onpartydig oordeel, *Schoolonderwyzers*, *die hunne belangryken post, volgens de nieuwste Schoolverordeningen in dit Koningryk, doelmatig wenschen te vervullen*, enz. 4 22 stuivers.

BEOORDELING van het VERBETERINGEN, van alle de EVANGELISCHE GEZANGEN, naar de Leer des *Bybels* en den *Hervormden Godsdienst*, met een BURGEMEESTER dezer Stad, [illegible] op Authorisatie van den *Vaderlandsche Maatschappy* te *Hoorn*, zynde het van daar ingezondene Graauwdoek van eene zeer goede kwaliteit bevonden.

Van de Vaderlandsche Maatschappy, te *Hoorn*; zynde het van daar ingezondene Graauwdoek van eene zeer goede kwaliteit bevonden.

Van de Armen-Inrigting, in *den Haag*.

Van de Armen-Fabriek, te *Monnikendam*.

Van de Tapyt-Fabriek, tot Nut der Armen, te Breda.

En eindelyk, *van de Armen-Inrigting*, te *Veendam*, welke alle onderscheidene proeven van de, door de Armen dier plaatsen vervaardigde, Goederen hebben ingezonden. ——

Overtuigd, Sire! van de belangrykheid dezer inrigtingen, van de nuttigheid, ja zelfs de noodzakelykheid, om dezelven meer algemeen te maken, en tot de meeste volkomenheid te brengen, zal het de vervulling van een myner aangenaamste pligten uitmaken, tot de bekende weldadige oogmerken Uwer Majesteit, met betrekking tot de verbetering van het lot der Armen in dit Ryk, te mogen medewerken.

De bepaling van den tyd, waarop door my, ingevolge Uwer Majesteits order, de Eerepryzen zullen worden uitgedeeld, uit hoofde, dat de stempels voor dezelven nog niet in gereedheid zyn, tegenwoordig niet kunnende geschieden, zal ik echter niet in gebreke blyven, van, zoo dra deze zullen vervaardigd zyn, aan dezen my vereerenden last, op de plechtigste wyze, te voldoen; terwyl ik inmiddels dit Rapport, indien het Hoogstdezelfs goedkeuring mag wegdragen, ten einde de geheele Natie daar mede bekend te maken, in de *Koninklyke Courant* zal doen plaatzen, en vervolgens in een geschikt formaat doen drukken, ten einde daar van een Exemplaar aan ieder van die genen, welke eene onderscheiding hebben verdiend, te kunnen aanbieden.

En hier mede, Sire! zoude ik vermeenen herzelve te kunnen besluiten, was het niet, dat ik deze gelegenheid verkieschte te moeten atripieeren, om Uwer Majesteits attentie, voor een oogenblik, te bepalen op eene volgende algemeene tentoonstelling.

Een tydstip, tot dezelve bepaald, tentoonstelling, zal het duidelyk bewys opleveren, hoe veel door deze middelen tot vermeerdering der volksvlyt en den bloei der Fabrieken, wordt toegebragt.

Er is geen twyfel, of dezelve zal deze in luister overtreffen. De Hoofdstad, waarin ik my verbeeld, dat die zal plaats hebben, is hier toe in zeer opzigten geschikter, en het zal van het uiterst aanbelang zyn, dat, by eene volgende gelegenheid, deze inrigting, welke nu hier te lande nog nieuw en onbekend was, tot de meest mogelyke volmaaktheid worde gebragt.

Het is dan ook, om deze redenen, Sire! dat ik de vryheid neem, eerbiedig aan Uwe Majesteit in consideratie te geven, om Hoogstdezelfs Minister van Binnenlandsche Zaken te gelasten, aan Uwe Majesteit in tyds eene voordragt te doen van alles, wat by de eerstkomende tentoonstelling van de voortbrengselen der volksvlyt zoude behooren te worden gedaan, ten einde aan deze inrigting, al die luister worde bygezet, welke geschikt is, om dezelve aan Hoogstdezelfs weldadige oogmerken het meest te doen beantwoorden.

Ik heb de eer met den diepsten eerbied te zyn,

SIRE!

Uwer Majesteits zeer gehoorzame Dienaar en getrouwe Onderdaan,

(getekend) P. VAN LEYDEN.

HOLLAND.

AMSTERDAM *den 26 July.* Men verneemt, dat de Commissie, door Zyne Majesteit over de Hoogduitsche Joden benoemd, hare werkzaamheden heeft ten einde gebragt, en reeds aan Zyne Excellentie den Heer Burgemeester het onderzoek, heeft overgegeven. Door niets voor het groot en de algemeene rust schadelyke dagt schetteringen in zekere Gemeenteleden, daar Godsdienstige geschillen den diepst gezetheden haat verwekken, hoopt men met zeker hoofdlottige verdeeldheden, die tusschen de beide Hoogduitsche Joodsche Gemeenten plaats hadden. De Koning heeft zich bezig gehouden met deze geschillen, die, weinig beduidende in zich zelven, alle vorige Besturen hadden in verlegenheid gebragt: eene Commissie, van beide zyden gekozen, is met de vereeniging belast geworden; die des te gemaklyker scheen, daar geen verschil in leerstelsels tusschen de Gemeenteleden bestond. Hoezeer eenig onderscheid in de plechtigheden plaats had, hebben zich de leden van beide Gemeenten nimmer als tot eene en dezelfde Geloofsbelydenis behoorende erkend; nimmer hebben zy uit Godsdienstige beginsels eenige zwarigheid gemaakt, hunne Kerken over en weder te gebruiken. Hoe geringer echter het verschil der partyen was, des te grooter was de haat, die zy elkander toedroegen: en het is op grond dezer gesteldheid van zaken, dat Zyne Majesteit aan de Commissie aanbevolen heeft, hunne bezwaren met zachtmoedigheid opteleggen, en alle haat en partyzucht ter zyde te stellen. De Commissie schynt in dezen opzigte aan 's Konings wil te hebben voldaan, daar dezelve eenen zoo moeilyken taak, binnen twee maanden heeft afgewerkt; men mag wenschen, dat de maatregte zich daar mede zal vereenigen, en dat, zoo niet allen, het geen niet te verkrygen is, echter het grootste en rechtvaardigste gedeelte der Hoogduitsche Joden, het voorstel der Commissie zal goedkeuren, en dat alzoo Z. Maj. het weldadig doel zyner inzigten bereike. Indien echter eenige Personen ontevreden zyn mogten, en zich misschien aan den Koning of zyne Ministers zouden wenden, zal Zyne Majesteit doen onderzoeken, of dezelve Personen van de ware bedeeling tot het algemeen welzyn bezield, en van alle geest van onderdrukking en partyschap bevryd zyn, waar over Hoogstdezelve, by de decisie van den 18 Mei, die in alle de Hoogduitsche Joodsche Kerken is afgekondigd, zich zoo duidelyk heeft uitgelaten; dan, of zy alleen zoeken te behouden eene magt of andere persoonlyke voordeelen, die elke vereeniging [illegible] doen verliezen.

Ten Burele van Conversie der Staatsschulden kan thans de uitwisseling van Certificaten, tegen Renverfalen, voor Récepissen, à ½ per Cent, geprosecueerd uit de Negotiatie van 30 Millioenen, uitgegeven tot No. 600 inclusive, plaats hebben.

GRONINGEN *den 28 July.* Zyne Maj. is den 20sten dezer van Apeldoorn vertrokken naar Arnhem, waar Hoogstdezelve by hunne [illegible] teekenen van vreugde is ontvangen.

Den volgenden dezelfde voor, is Z. M. te paard geseten, en heeft den Omtrek der Vestingwerken der Stad bezigtigd.

By het Instituut voor Fortificatie- en Bouwkunde heeft Z. M. eenigen aanleg tot deze kunsten bespeurd, en ten einde denzelven aantemoedigen, heeft Hoogstdezelve twee der meest gevorderde kweekelingen in de Teekenkunst benoemd onder de Elèves, die Z. M. te Parys onderhoudt, om zich aldaar voornamelyk op de Bouwkunst toeteleggen, ten einde in dit land, weleer de wieg en bakermat der kunsten, den waren smaak van Teeken- en Bouwkunde weder optewekken.

De Koning heeft eenen Grysaard van 108 jaren gezien, die nog zyn verstand volkomen magtig is, en scheen gezond te zyn. Z. M. heeft zich met denzelven onderhouden, en naar zyne levenswyze geinformeerd: dezelve was in zyne jeugd Schoenlapper geweest. De Koning heeft hem een jaarlyksch pensioen van 400 gls. toegelegd.

PUBLIEKE FONDSEN.

PRYZEN DER GRANEN enz., op de Koorn-Beurs te Groningen, van den 26 July.

Ommel. Tarwe	120, 122, 123	à 7 gl.	,	10 ft	á 8 gl.
Old. witte idem	117, 118, 120	à 7 gl.	, 6,	10 ft.	
Drentsche Rogge	116, 118, 120	à 6 gl.	,	18 ft	á 6½ gl.
Ommeland. idem	116, 118, 120	à 6 gl.	,	18 ft	á 6½ gl.
Sappemeerst. idem	116, 118, 120	à 6 gl.	,	18 ft	á 6½ gl.
N. Oldamst. W. Garst	96, 98, 100	à 5 gl.	,	10 ft	á 6 gl.
Ommel. idem	95, 98, 100	à 5 gl.	,	10 ft	á 6 gl.
Dikke en Ft. Haver	80, 82, 85	à 3 gl.	,	9 ft	á
Voerhaver	66, 68, 70	à 2 gl.	,	8, 10 ft.	
Zonder wigt idem	, ,	à 1 gl.	,	10 ft	á 9½ gl.
Sapmeerst. Boekw.	106, 108, 110	à 7 gl.	4, 10,	18 ft.	

GEMENGDE BERIGTEN.

*** De *LAND-DROST* in het DEPARTEMENT GRO- [illegible] *Emeriti Predikanten* en *Predikanten Weduwen* in het zelve Departement, dat dezelve ten Burele van dit LAND-DROST-AMBT, tot den 8 Augustus aanstaande, des morgens van 10 tot 12 uren, tegen exhibitie van *Attestatien de Vita*, de nadige *gezegelde Quitant en* zullen kunnen bekomen, waar op door hun de betaling hunner Pensioenen over het *eerste Kwartaal* dezes jaars, by den *Ontvanger-Generaal* Mr. L. T. VAN HASSELT, dan worden erlangd. En beginnen de LAND-DROST voorn. dezelve *Emeriti Predikanten* en *Predikanten Weduwen*, ab mede by dezen, dat door elk hunner, by gelegenheid der betaling van gemelde Pensioenen over het *tweede Kwartaal* van dit jaar, ten Kantore, waar die betaling zal geschieden, moet worden overgegeven, eene [illegible] het Geregte dier Plaats geattentificerde Kopy, (welke echter in dit geval niet op Zegel zal behoeven te worden geschreven) van [illegible] Akte, Resolutie, Decisie, Decreet of Appointement, waar by gemelde Pensioenen zyn verleend, als zullende zonder zoodanige overgifte geene betaling geschieden.

GRONINGEN den 21 July 1808.

H. L. WICHERS.

*** De Leden van 't Departement DE MARNE en WIERSUM, der Maatschappy *tot Nut van 't algemeen*, worden verzocht de gewone Vergadering by te wonen, op aanstaande *Maandag* den 1 Augustus, ten huize van de Wedw. DYK te *Winsum*, des nademiddags om twee uren; zullende met eene redevoering worden geopend.

L. KNYPHUIZEN, *Secret.*

*** Het Departement VISVLIET, der Maatschappy: *Tot Nut van 't Algemeen*, vergadert (om byzondere reden) op *Maandag* den 1 Augustus 1808, op gewoone tyd en plaats; [illegible] Beschryving zal worden

*** Dewyl de *Organist* en *Schoolmeesters* [illegible] op de *Meden*, in het *Oldambt*, onder zekere voorwaarden, afstand doet van deze zyne bedieningen, zoo worden de gene, welke tot die Posten genegen en bekwaam zyn, en eene Acte van den *tweeden rang* bezitten, uitgenoodigd, om zich met de benoodigde bewysstukken voor den 20 Augustus 1808 te vervoegen by den Kerkvoogd SYBKO KOERTS aldaar.

*** Dewyl de BURGERY van GRONINGEN verlooft, de eer te zullen hebben Z. M. de KONING VAN HOLLAND eerlang binnen haare wallen te zien, zyn eenige Liefhebbers van Paarden alhier voornemens, om by die gelegenheid, met permissie van Burgemeester en Wethouders, *eene met Goud en eene met Zilver gemonteerde Zweep te doen verwyden*; zullende de eerste worden vereerd aan den geene, wiens Paard als dan het hardste zal draven, en de tweede aan den naastvolgenden. Alle Paarden, van zessen klaar, zynde Koopmans Waar, en tot genoegen der Keurmeesters, zullen hier by toegelaten worden. Een ieder, die Paarden zenden wil, wordt verzocht, om zich, ten eersten by de *Directie*, ten huize van SCHATTENBERG buiten de *Ebbinge-poort* te GRONINGEN aan te geven. De dag en de plaats zal men nader, door de nieuwspapieren, bekend maken; wordende dit nu reeds aangekondigt, ten einde de Liefhebbers in *Holland*, *Friesland*, en elders gelegenheid te geven, om, des verkiezende, met hunne Paarden hier by tegenwoordig te kunnen zyn.

*** De *Ondergeteekende verklaart by dezen, dat hy het* Berigt *van de* Friesche Hard-dravery, *voorkomende in zyne* OMMELANDER COURANT *van den 22 July ll. uit* GRONINGEN, *alwaar hy, eenig en alleen uit eigene beweging geplaatst heeft, zonder voorkennis van den Pikeur* R. Schattenberg, *of iemand van de zyne.*

D. B.

STERF-BOEKJE.

*** De [illegible] is opgeheven, dagtekenende [illegible] ongekomtig genoegen, is opgeheven, dagtekenende [illegible] regeerder behaagde, onzen beminden vader, JACOB VAN LINGE, na eene korte, doch zeer pynlyke ziekte, in den bloei zyner Leeftyd, van [illegible] jaren, uit tydelyke met het eeuwige te doen verwisselen. Ter beroefd geven wy hier van kennis aan Vrienden en Bekenden.

VEENDAM den 17 July 1808.

A. V. LINGE,
A. H. BAKKER.

MINISTERIE VAN OORLOG.

Ingevolge Authorisatie en onder nadere Approbatie van Zyne Excellentie den MINISTER van OORLOG, zal den Colonel DONNAT, *Directeur der Fortificatien in het Departement van Westwolding-erland en de Eems*, en [illegible] de Ordinateur ZYNE MAJESTEIT, publiek aan de minstbevende Aannemeden:

1mo. Het VERNIEUWEN van de *twee Houten Landhoofden* der *Voorgrugts-Brug*, buiten de *Benthemer Poort*; als mede de *Buitenste Schildeuren* in het *Fort Verlaat* te *Oterdum*; en

2do. Het LEGGEN van een *Aarde Dam*, in plaats der *oude en aftebreken Brug*, door de *Voorgrugt* te *Ommer-Schans*, verdeelt in twee afzonderlyke Bestekken.

Welken de Bestedingen geschieden zullen op *Maandag* den 15 Augustus aanstaande, des voordemiddags om elf uren, in [illegible] *Oosterdiep*, door den *Commis der Magazynen*, bewoond; kunnende de Bestekken acht dagen te voren, by den aanwezenden *Ingenieur* gelezen, en nader onderligt by denzelven bekomen worden.

Te Groningen, by M. VAN HEYNINGEN BOSCH, in de Oude Ebbinge Straat.

Also by Dispositie in dato as July 1808, door den BURGEMEESTER der Stad GRONINGEN, [illegible] MARTHA SWAAK, Wedw. wylen C. SLUYTER, [illegible] waar voor te bekomen: Het leven en gevolgde Apostille van BURGEMEESTEREN en RAAD in GRONINGEN, wegens de Administratie van De, E. J. DRAPER, H. TOMBRINK en W. SLUYTER, [illegible] en, dienvolgens, de beheering haarer Boedel weder aan haar zelve is overgekomen, [illegible] zen bekend, ten einde aangezegde [illegible] koop den 11 July 1808.

Te GRONINGEN, by M. VAN HEYNINGEN BOSCH, in de Oude Ebbinge Straat.

Wedw. wylen C. SLUYTER.

MARTHA SWAAK.

Ten verzoeke van de Erfgenamen van wylen de Heer en Mevrouw TRYNTJE HARMS, en ten Publiek op Stryksgelden Palmgereed&Charpen, benevens een by het voorgenaamde Middelste Verdeerend, en op *Maandag* den 8 Augustus [illegible] in de *Wittepant*, zoo als thans door gemelde HENSUM LUITJES wordt geposideerd.

Deze Verkooping zal gehouden worden op *Maandag* den 1 Augustus voor het *eerst*, en [illegible] den 1 Augustus 1808, de *Paardens*, telkens des avonds te zes uren, ten huize van den Verhaardraven: een [illegible] Consent van den Heer Baljuw, wie gading maakt, zyn op den 1 Augustus 1808, ten huize van den Commissaris STENGHUIS, te *Delfzyl*.

De VOLMACHTEN van DORPSTER ZYLVEST gedeken aan de meestbiedende, voor den tyd van één jaar, te Verpachten: De PASSAGE-GELDEN door hunne Zyl. van Schepen, Vlotten, Balken enz. Deze Verpachting zal [illegible] der Maten en het Maken van een nieuw HUISJE by de nieuwe Water-Molen te *Zuidwolde*, alwaar het Beslek te Koop, op *Donderdag* den 4 Augustus 1808, 's nademiddags om 4 uur in het Tolhuis te *Zuidwolde*, alwaar het bevorens zal zyn te lezen.

De E. HENSUM LUITJES, als possidente de nagelatene Boedel van wylen zyne Ehevrouw TRYNTJE HARMS, en de REGENANTEN en REPRESENTANTEN van gemelde zyne Ehevrouw, gedenken te doen publiek verkoopen: Eene welbekende BROUWERY met alle BROUWERS-GEREEDSCHAPPEN, benevens een TUIN en [illegible] m. 16 Delingen best GROEN- en BOUW LAND, staande en gelegen by het voorgenaamde Middelste Verdeerend, en op *Maandag* den 8 Augustus [illegible] in de *Wittepant*, zoo als thans door gemelde HENSUM LUITJES wordt geposideerd.

Deze Verkooping zal gehouden worden op *Maandag* den 1 Augustus voor het *eerst*, en [illegible] den 1 Augustus 1808, de *Paardens*, telkens des avonds te zes uren, ten huize van den Verhaardraven: een [illegible] Consent van den Heer Baljuw, wie gading maakt, zyn op den 1 Augustus 1808, ten huize van den Commissaris STENGHUIS, te *Delfzyl*.

De VOLMACHTEN van DORPSTER ZYLVEST gedeken aan de meestbiedende, voor den tyd van één jaar, te Verpachten: De PASSAGE-GELDEN door hunne Zyl. van Schepen, Vlotten, Balken enz. Deze Verpachting zal [illegible] der Maten en het Maken van een nieuw HUISJE by de nieuwe Water-Molen te *Zuidwolde*, alwaar het Beslek te Koop, op *Donderdag* den 4 Augustus 1808, 's nademiddags om 4 uur in het Tolhuis te *Zuidwolde*, alwaar het bevorens zal zyn te lezen.

De E. HENSUM LUITJES, als possidente de nagelatene Boedel van wylen zyne Ehevrouw TRYNTJE HARMS, en de REGENANTEN en REPRESENTANTEN van gemelde zyne Ehevrouw, gedenken te doen publiek verkoopen: Eene welbekende BROUWERY met alle BROUWERS-GEREEDSCHAPPEN, benevens een TUIN en [illegible] m. 16 Delingen best GROEN- en BOUW LAND